GEMEENTE
Stadskanaal

Raadsvergadering : 30 september 2024

Voorstelnummer : Z-22-100393/D/24/339720

Onderwerp : **Wensen en bedenkingen bij voorgenomen collegebesluit volledige herontwikkeling azc Musselkanaal voor de periode 2025 - 2040**

Stadskanaal, 13 september 2024

Beslispunten
Wensen en bedenkingen uit te spreken bij het voorgenomen collegebesluit inzake de volledige herontwikkeling van azc Musselkanaal voor de periode 2025 – 2040, voor eenzelfde aantal bewoners als het huidige aantal bewoners van 428 personen.

Aan de raad

Inleiding
Op 16 juli 2024 heeft het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) ons college gevraagd een besluit te nemen over het verzoek over te gaan tot volledige herontwikkeling van het bestaande asielzoekerscentrum (azc) in Musselkanaal. Het verzoek heeft u reeds bij onze brief met kenmerk 339710 ontvangen.

Korte historie
In 1993 is in Musselkanaal het azc aan de Brink geopend. In 2018 is het azc gesloten, en in 2019 is het azc heropend in hetzelfde gebouw. In het vroege voorjaar van 2022 heeft het COA de gemeente Stadskanaal formeel verzocht om te komen tot een langjarige samenwerking rondom het azc in Musselkanaal. Het toenmalige college heeft dit verzoek ingewilligd, en is begonnen met het voeren van gesprekken over de toekomstige samenwerking tussen de gemeente Stadskanaal en het COA. Uit deze gesprekken vloeide het besluit voort om opnieuw over te gaan tot een langjarige samenwerking, en om het langjarig bestaande azc in Musselkanaal op termijn op te splitsen in een tweetal azc's in de gemeente Stadskanaal met elk een vergelijkbaar aantal plekken. Deze azc's zouden worden gerealiseerd op de bestaande locatie, en een nader te bepalen locatie in de kern Stadskanaal. Uw raad heeft over dit voornemen op 27 juni 2022 wensen en bedenkingen uitgesproken en aangegeven positief te staan tegenover het besluit van het college.

Het COA heeft zich de afgelopen jaren samen met de gemeente ingespannen een locatie te vinden waar een azc in de kern Stadskanaal gevestigd zou kunnen worden. In deze zoektocht zijn verschillende locaties door het COA en de ambtelijke organisatie onderzocht. Op basis van deze zoektocht bleef één verder te verkennen locatie over. Over deze locatie zijn in het voorjaar van 2024 gesprekken gevoerd tussen het COA, eigenaren en de gemeente Stadskanaal. Deze gesprekken hebben niet tot overeenstemming geleid. Het COA heeft uitgesproken dat de gesprekken niet zullen leiden tot een haalbare businesscase.

Verzoek COA
Op 16 juli 2024 heeft het COA het college daarom formeel verzocht over te mogen gaan tot volledige herontwikkeling van het azc in Musselkanaal, voor het (huidige) aantal van 428 bewoners, voor de periode van 15 jaren. Het COA spreekt verder uit samen met de gemeente te willen werken aan de invulling van een ontmoetingsfunctie in het dorp Musselkanaal voor inwoners van het dorp en bewoners van het azc. Daarnaast wil het COA samenwerken in een gebiedsontwikkeling die breder wordt opgepakt dan het huidige terrein van het azc aan de Brink in Musselkanaal.

Voorgenomen besluit
Wij hebben in onze vergadering van 3 september 2024 besloten het voornemen uit te spreken in te stemmen met dit voorstel, met dien verstande dat wij het inwonersparticipatieproces en het proces van wensen en bedenkingen door uw raad wensen te doorlopen voordat wij een definitief besluit nemen. Met dit voorstel vragen wij u uw wensen en bedenkingen over ons voorgenomen besluit uit te spreken.

Beoogd effect
Het conform artikel 169 van de Gemeentewet uitspreken van wensen en bedenkingen door de raad inzake een voorgenomen besluit van het college met voor de gemeente ingrijpende gevolgen.

Argumenten
Hieronder worden enkele argumenten beschreven die voor ons college reden zijn om in te willen stemmen met het verzoek van het COA.

1. De gemeente Stadskanaal kan door instemming met het voorgestelde blijvend verantwoordelijkheid nemen in het opvangen van mensen die om wat voor reden dan ook asiel aanvragen in Nederland. We zetten hiermee een langjarig ingezette beleidslijn voort.
2. De laatst overgebleven locatie in de kern Stadskanaal blijkt geen haalbare optie te zijn.
3. Onze gemeente kent een groot aantal ruimtelijke opgaven, waaronder de realisatie van woningen, duurzame energie en voorzieningen als scholen en sportgelegenheid. Het splitsen van het huidige azc in Musselkanaal (met 428 plaatsen) brengt een verdubbeling van het grondoppervlak met zich mee, op een plek die daardoor niet inzetbaar is voor andere ontwikkelingen. Ook is het verplaatsen van de huidige voorziening, mede door de planologische processen en beperkte beschikbare fysieke ruimte, ingewikkeld.
4. De huidige locatie in Musselkanaal (in eigendom van het COA) is fysiek gezien ook groot genoeg voor volledige nieuwbouw.
5. Rondom het azc in Musselkanaal gaat het goed, de buurt heeft weinig tot geen overlast van deze voorziening, er is goed en structureel overleg met buurtvertegenwoordigers, dorpsbelangen en ondernemers en er bestaat sociale binding tussen het azc en het dorp.
6. In de kern Stadskanaal zijn in de afgelopen ruim twee jaren ongeveer 270 Oekraïense ontheemden komen wonen, waarvoor ook een ruimtebeslag geldt. Gemeenten blijven ook de komende periode verantwoordelijk voor het opvangen van ontheemden uit Oekraïne. In ieder geval tot en met maart 2026 genieten zij bescherming in Nederland.
7. Het COA en de gemeente werken samen aan de invulling van een ontmoetingsfunctie voor het dorp Musselkanaal, waarin plek is voor ontmoeting en samenwerking tussen bewoners van het azc en inwoners van Musselkanaal. Hierbij wordt samengewerkt met Dorpsbelangen Musselkanaal, omdat de ontmoetingsfunctie ook een wens vanuit het dorp is.
8. Het COA en de gemeente werken samen aan de bredere gebiedsontwikkeling rondom het azc in Musselkanaal.

Aanpak/uitvoering/voortgang
Momenteel geven wij vorm en inhoud aan het inwonersparticipatieproces. Uw raad is reeds over dit proces geïnformeerd. Na afronding van dat proces nemen wij een definitief besluit over het verzoek van het COA. Uw raad wordt over de voortgang daarvan geïnformeerd. Het COA is aan zet voor de daadwerkelijke ontwerp-, plan- en bouwfase van het azc in Musselkanaal.

Communicatie
Omwonenden, Dorpsbelangen Musselkanaal, Ondernemersvereniging Musselkanaal en het algemene publiek zijn geïnformeerd over ons voorgenomen besluit. Zij zijn tevens uitgenodigd voor de informatiebijeenkomst die is gehouden op 10 september 2024. Daarnaast ontvingen de drie eerstgenoemde organisaties/groepen een document met veelgestelde vragen en de antwoorden daarop.

Juridische consequenties
Dit voorstel heeft geen juridische consequenties.

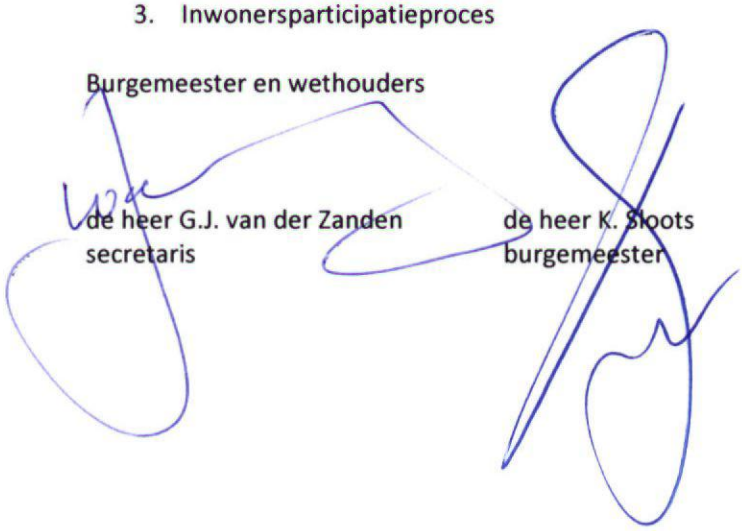
Kosten, baten, dekking en subsidies
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR
Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Verzoek Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
2. Brief aan raad inzake verzoek COA
3. Inwonersparticipatieproces

Burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester

KS/